

Anotácia špeciálneho rozšíreného kurzu prvej pomoci pre špecifickú cieľovú skupinu „Asistent osvetu zdravia a koordinátor asistentov“

Popis rozšíreného kurzu prvej pomoci

Rozšírený kurz prvej pomoci sa skladá zo štyroch špecifických oblastí, nevyhnutných pre výkon povolania asistent osvetu zdravia a koordinátor.

Sú to:

- štandardný Ministerstvom zdravotníctva SR akreditovaný kurz prvej pomoci, plne v súlade s vyhláškou MZ SR č. 398/2010 Z. z. o minimálnych požiadavkách na kurz prvej pomoci a kurz inštruktora prvej pomoci, so zákonom č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a so zásadami MZ SR pre akreditáciu kurzu prvej pomoci v trvaní 8 hodín
- kurz asistencie pri náhlom nekomplikovanom pôrode v mimonemocničných podmienkach v rozsahu 4 hodiny vrátane praktického nácviku asistencie pri pôrode, starostlivosti o novorodenca a rodičku na cvičnom simulátore, súčasťou kurzu je spolupráca s operátorom linky tiesňového volania 155 a realizácia inštrukcií operátora
- kurz ošetrovania nezávažných úrazov, nezávažných alergických reakcií a zvládania fyzikálnych metód riešenia febrilných stavov, tréning zručností potrebných pre dané oblasti na tréningových, simulátoroch a iných pomôckach, súčasťou kurzu je tréning komunikácie s operátorom linky tiesňového volania 155
- samostatný tréning zručností formou riešenia modelových situácií, aplikácia natrénovaných izolovaných zručností do časovej a dejovej línie ochorenia či úrazu, komunikácia s operátorom linky tiesňového volania 155, spolupráca s profesionálnou záchrannou službou.

U tejto cieľovej skupiny je veľmi dôležité prispôbiť odovzdávanie informácií úrovni a schopnostiam porozumenia a chápania tak ťažkej tematiky akou je poskytovanie prvej pomoci, ľudského nešťastia a v jednom prípade aj konfrontácia so smrťou.

Cieľ vzdelávacej aktivity:

- zdôvodniť význam poskytovania prvej pomoci v systéme neodkladnej zdravotnej starostlivosti pri náhlých život a zdravie ohrozujúcich udalostiach so zameraním na najčastejšie život ohrozujúce stavy v podmienkach marginalizovanej skupiny obyvateľstva,
- osvojenie si prakticky použiteľných vedomostí a zručností pri riešení najčastejších náhlých život ohrozujúcich a závažných zdravotne ohrozujúcich udalostí neúrazového a/alebo úrazového pôvodu vyskytujúcich sa v pracovnom, domácom a inom prostredí,
- získanie pozitívneho postoja k poskytovaniu prvej pomoci a k prevencii náhleho ohrozenia života a zdravia,

- budovanie kvalitnej spolupráce s asistentmi osvedy zdravia v marginalizovaných skupinách obyvateľstva, výchova kvalitného komunikačného partnera pre operátora linky tiesňového volania 155.

Témy vzdelávacej aktivity:

1. Definícia prvej pomoci a jej poskytovanie. Motivácia k poskytovaniu prvej pomoci.
2. Náhle zmeny zdravia, príčiny vzniku, následky a riešenia najčastejších náhlych udalostí úrazového a neúrazového pôvodu ohrožujúcich život a zdravie – novorodenca, dieťaťa a dospelého, prevencia ich vzniku. Štandardné a neštandardné situácie.
3. Systém neodkladnej zdravotnej starostlivosti, „Reťaz života“, úlohy a miesto prvej pomoci v neodkladnej zdravotnej starostlivosti.
4. Hlavné, všeobecné zásady poskytovania prvej pomoci.
 - zhodnotenie udalosti,
 - zaistenie bezpečnosti okolia, záchrancu a postihnutého,
 - zhodnotenie stavu postihnutého, vyslobodzovanie, premiestňovanie,
 - aktivácia záchranného systému,
 - ošetrovanie stavu postihnutého (základné život zachraňujúce úkony, úkony súvisiace s poskytovaním život zachraňujúcich úkonov),
 - spolupráca so záchrannými zložkami.
5. Príčiny vzniku ťažkých úrazov a poranení, krvácanie z rán, šok z vykrvácania, zlomeniny, popáleniny, amputačné poranenia a iné úrazy a ich ošetrovanie. Podozrenie z poranenia chrbtice a prvá pomoc Lekárnička, obväzová technika.
6. Neúrazové náhle príhody – srdcový záchvat, náhla cievna mozgová príhoda a prvá pomoc (vrátane použitia AED).
7. Zastavenie krvného obehu z akejkoľvek príčiny, poruchy vedomia.
8. Poruchy dýchania, dusenie sa, topenie sa a prvá pomoc, záchvatové stavy, kŕčové stavy a prvá pomoc.
9. Najčastejšie život ohrožujúce stavy – úrazy (športové, domáce, dopravné nehody) - intoxikácie (domácimi chemikáliami, alkoholom, drogami), alergie (všetky druhy alergickej reakcie vrátane anafylaktického šoku) – kŕčové stavy (epilepsia, febrilné kŕče) a prvá pomoc pri nich.
10. Špecifiká poskytovania prvej pomoci dieťaťu, poskytovanie psychosociálnej prvej pomoci.
11. Diskusia s účastníkmi, výmena skúseností, otázky účastníkov a odpovede inštruktorov na účastníkmi prinesené podnety.
12. Asistencia pri náhlom nekomplikovanom pôrode v mimonemocničných podmienkach.
13. Atribúty komunikácie s operátorom linky tiesňového volania 155 a potreba spolupráce s profesionálnymi záchranármi.

14. Praktický nácvik:

- základná neodkladná podpora životných funkcií (BLS),
- kardiopulmonálna resuscitácia (oživovanie) dospelého a dieťaťa,
- praktický nácvik použitia automatického externého defibrilátora,
- uvoľnenie dýchacích ciest v prípade dusenia sa cudzím telesom v dýchacích cestách,
- vyslobodzovanie, premiestňovanie a polohovanie postihnutého,
- ošetrovanie závažného krvácania, popálenín a zlomenín,
- lekárnička a jej vybavenie – praktický nácvik zručností jej použitia.
- nácvik manipulácie s pomôckami zaisťujúcimi bezpečnosť okolia a záchrancu,

- nácvik asistencie pri nekomplikovanom náhlom pôrode v mimonemocničných podmienkach,
- nácvik komunikácie s operátorom linky tiesňového volania 155 a spolupráce so záchrannou službou
- riešenie modelových situácií v simulovaných podmienkach, aplikácia izolovaných zručností do časovej a dejovej línie ochorenia a úrazu.

Informácie o realizácii kurzu

I. Vstupné kompetencie účastníka kurzu prvej pomoci

Nešpecifikované – laická verejnosť (jednotlivci, komunity, rôzne vekové kategórie).

V čom sme iní? Naši inštruktori v spolupráci so Strediskom odbornej prípravy OS ZZS SR vedia „našiť“ kurz na mieru akejkoľvek komunite. Teoretické vedomosti a praktické zručnosti v kurze prispôbime špecifikám poskytovania prvej pomoci v podmienkach marginalizovanej skupiny obyvateľstva, štandardným i neštandardným situáciám v súvislosti s prácou asistenta osvedy zdravia.

II. Inštruktori kurzu prvej pomoci

Inštruktormi kurzu prvej pomoci sú výhradne zdravotnícki pracovníci s vyšším odborným alebo vysokoškolským vzdelaním v zdravotníckych študijných odboroch podľa osobitného predpisu, ktorí absolvovali kurz inštruktora akreditovaný ministerstvom zdravotníctva a sú zamestnancami akreditovaného organizátora kurzu prvej pomoci podľa platných ustanovení Zákonníka práce.

V čom sme iní?

Materským zamestnaním našich inštruktorov je lektorovanie v Stredisku odbornej prípravy OS ZZS SR a pracovná pozícia operátor linky tiesňového volania 155 s pracovnou náplňou dennodennej komunikácie s laikmi o prvotných príznakoch zdravotných problémov. Preto naši inštruktori vyučujú v kurze prvej pomoci zrozumiteľnou laickou rečou, nepoužívajú odborné a slangové výrazy. Väčšina našich inštruktorov disponuje praktickými skúsenosťami v neodkladnej zdravotnej starostlivosti (prax na záchrannnej zdravotnej službe). Naši inštruktori sú výhradne internými zamestnancami a absolvujú každoročne vzdelávací program v rámci sústavného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, čo môže byť považované za záruku, že vyučujú podľa najnovších odporúčaní Európskej resuscitačnej rady, na podkladoch Evidence Base Medicine (medicina dôkazov) a aj z pohľadu dodržania správnej medicínskej praxe. Vzdelávací proces a jeho obsahovú náplň obnovujeme operatívne podľa najnovších výskumov, odporúčaní a postupov národných a nadnárodných odborných spoločností v medicíne.

III. Miesto konania kurzu

OS ZZS SR je organizácia s celoslovenskou pôsobnosťou v oblasti hlavnej činnosti ktorou je príjem, spracovanie, vyhodnotenie a realizácia odozvy na tiesňové volanie na linke 155, riadenie a koordinácia záchrannnej zdravotnej služby Slovenskej republiky. Popri našich materských pracoviskách – krajských operačných strediskách záchrannnej zdravotnej služby, máme akreditované miesta výučby podľa zásad akreditácie kurzu prvej pomoci MZ SR.

Materiálno technické vybavenie kurzu prvej pomoci je mobilné, vieme ho bezpečne dopraviť kamkoľvek na území SR, a teda aj do Vami požadovaných miest.

V čom sme iní?

V každom krajskom meste máme pracovisko Krajské operačné stredisko záchrannej zdravotnej služby a na jednotlivých pracoviskách v kraji pôsobia naši inštruktori. Preto vieme zabezpečiť čo najnižšie cestovné náklady do miesta konania kurzu – ak nie je požiadavka zo strany objednávateľa na rovnakých inštruktorov pre všetky kurzy. Ak sú však inštruktori nútení cestovať, cestovné náklady zhrňame do účastníckeho poplatku v minimálnom rozsahu.

IV. Trvanie kurzu

Akreditovaný Kurz prvej pomoci trvá 8 hodín, z čoho 40% predstavuje teória poskytovania prvej pomoci a 60% praktický nácvik odborných zručností v poskytovaní prvej pomoci. Všetky súčasti špecifického kurzu prispôbujeme skupinovej dynamike a najviac priestoru venujeme praktickým nácvikom v simulovaných podmienkach.

V čom sme iní?

Zabezpečíme poskytnutie teoretických vedomostí pútavou formou prednášky obohatenej vlastnými skúsenosťami inštruktorov z oblasti poskytovania neodkladnej zdravotnej starostlivosti, oživenej krátkymi aj vlastnými videofilmami a poskytnutím priestoru na otázky účastníkov a odpovedí inštruktora. Praktický nácvik zručností zabezpečíme dostatočným množstvom trenažérov, stanovísk a nami vyskúšanou osvedčenou metodikou pre dynamický, intenzívny a efektívny tréning.

V. Zaradovanie účastníkov do kurzu

Zaradovanie účastníkov do kurzu prvej pomoci organizátor zabezpečí tak, aby v jednom kurze nebolo viac ako **15 účastníkov na 1 lektora** a jednu zostavu výučbových pomôcok kurzu prvej pomoci. Pri vyššom počte účastníkov sme schopní zabezpečiť príslušný počet inštruktorov (približne 80 inštruktorov kvalifikovaných, akreditovaných inštruktorov prvej pomoci na Slovensku) a materiálnotechnického vybavenia (8 kompletných zostáv podľa vyhlášky č. 398/2010 potrebných pre praktickú časť výučby) potrebného pre efektívny a dynamický praktický nácvik.

V čom sme iní?

Vieme operatívne zabezpečiť dostatočné množstvo zostáv materiálno technického vybavenia (5 + 4 zostáv) a príslušného počtu inštruktorov (približne 20 vlastných inštruktorov) na kurzy s vyšším počtom účastníkov na ktorékoľvek výučbové miesto.

VI. Formy a metódy výučby v kurze

Výučba v špecifickom kurze prvej pomoci prebieha výhradne prezenčnou formou s priamym kontaktom inštruktora s účastníkom a zápisom účastníka do prezenčnej listiny za daný deň kurzu.

Vo vzdelávacom procese kurzu prvej pomoci sa z metód využíva najmä počítačová prezentácia s prednáškou inštruktora, učenie napodobňovaním, názorná ukážka, riešenie modelových situácií, praktický nácvik odborných zručností za použitia trenažérov a výučbových pomôcok.

V čom sme iní?

Kurzy prvej pomoci vedú inštruktori so skúsenosťami z výučby prvej pomoci pre rôzne komunity a z predchádzajúcich zamestnaní napr. na oddelení anesteziológie, resuscitácie a intenzívnej medicíny, na záchrannej zdravotnej službe, čerpáme aj zo skúseností z linky tiesňového volania (približne jeden milión volaní za rok) a iné; čo je zárukou ich vedomostí a zručností, ktoré zúročujú pri výučbe v kurzoch prvej pomoci. Vzdelávacie aktivity nastavujeme podľa pedagogických zásad a za dodržiavania odporúčaní Európskej resuscitačnej rady z roku 2015 o výučbe prvej pomoci v laickom prostredí.

VII. Prihlásenie sa na kurz a skúšku

V prípade hromadnej objednávky pred začatím kurzu účastník vypíše prihlášku na kurz. Po riadnom absolvovaní kurzu prvej pomoci sa účastník prihlasuje na skúšku vyplnením prihlášky na skúšku.

V čom sme iní?

V každom kurze prvej pomoci inštruktori dodržia všetky platné právne predpisy súvisiace s kurzom prvej pomoci. V organizácii nám dlhodobo funguje dvojstupňová kontrola vrátane kontroly dokumentácie vyplývajúcej z akreditovaného vzdelávacieho programu.

VIII. Priebeh skúšky

Skúška z poskytovania prvej pomoci (týka sa akreditovanej časti špecifického kurzu) trvá najviac 30 minút, z toho približne 20 minút teoretická skúška formou testu s 20 otázkami zverejnenými MZ SR pre kurzy prvej pomoci a približne 5 – 10 minút praktická skúška formou riešenia modelovej situácie ukončenej resuscitáciou v trvaní 2 minúty.

O priebehu a výsledku skúšky z poskytovania prvej pomoci sa vyhotovuje protokol, ktorý podpisuje inštruktor a potvrdzuje sa odtlačkom pečiatky držiteľa akreditácie na uskutočňovanie kurzu prvej pomoci. Protokol a ďalšia dokumentácia o priebehu kurzu a skúšky z poskytovania prvej pomoci sú súčasťou registratúry držiteľa akreditácie na uskutočňovanie kurzu prvej pomoci.

Držiteľ akreditácie na uskutočňovanie kurzu prvej pomoci vydá osobe po absolvovaní kurzu prvej pomoci a po úspešnom vykonaní skúšky z poskytovania prvej pomoci hodnotením vyjadrením „vyhovelo“ potvrdenie o absolvovaní akreditovaného kurzu prvej pomoci.

V čom sme iní?

Máme vopred pripravených 20 rôzne zostavených testov s 20 otázkami z otázok určených MZ SR pre kurzy prvej pomoci. V praktickej časti skúšky sme schopní zabezpečiť kvôli skráteniu času vyšší počet inštruktorov a zostáv materiálne technického vybavenia, ktorí môžu navzájom nezávisle vykonávať praktickú skúšku. Po ukončení kurzu a skúšky vieme urobiť aj nielen vyhodnotenie jednotlivca ale aj celkové vyhodnotenie kurzu.

IX. Vzdelávacie materiály a literatúra

OS ZZS SR ako akreditovaný organizátor kurzu prvej pomoci poskytuje každému účastníkovi vzdelávacie materiály vo forme brožúry vydanéj MZ SR v roku 2008 s názvom „Najčastejšie život ohrozujúce stavy a ako sa pri nich správať“, leták OS ZZS SR so základnými postupmi pri poskytovaní život zachraňujúcich úkonov a obsah prednášky s možnosťou vpisovania poznámok a iné.

V čom sme iní?

Na požiadanie za doplatok zabezpečíme literatúru súvisiacu s poskytovaním prvej pomoci v knižnej forme (individuálne i hromadne) za prijateľnú cenu prípadne aj iný vzdelávací materiál (napr. karta prvej pomoci).

X. Monitorovanie kvality poskytovanej služby

Na kontinuálne monitorovanie kvality kurzu prvej pomoci slúži dotazník na hodnotenie kurzu účastníkmi so 6 otázkami s hodnotiacou škálou spokojnosti a s možnosťou vyjadrenia vlastného názoru účastníka. Vyplnenie dotazníka bude pre účastníkov dobrovoľné. Účastník má možnosť v dotazníku identifikovať svoju osobu alebo ostať v anonymite.

V čom sme iní?

Záleží nám na kvalite poskytovanej výučby v kurze prvej pomoci, lebo si viac než hocikto iný uvedomujeme, že my sa postarať o postihnutého laika vieme – ale vie sa laik postarať o nás, keď sa stane niečo nám?

Sme prvoprijímateľmi informácií o ohrození zdravia a života (tiesňová linka 155) a poznáme problematiku poskytovania prvej pomoci (telefonická inštrukcia k jej výkonu) i nedostatky v komunikácii s touto komunitou obyvateľstva, preto vieme adekvátne nastavovať vzdelávacie programy, ktoré posunú riešenie život a zdravie ohrozujúcich udalostí do vyššej efektivity riešenia.

V dotazníku sa pýtame sami na seba, poskytuje nám spätnú väzbu a ukazuje rozvojový potenciál na ceste za vyššou kvalitou vzdelávania prvej pomoci.

Materiálno technické a priestorové vybavenie kurzu

1. Štandardné vybavenie kurzu prvej pomoci – dve sady, pretože v jednom akreditovanom kurze na jednu sadu MTZ a 1 inštruktora môže byť max.15 účastníkov – vyhláška 398/2010:
Resusci Anna – 2 x
Resusci Baby 2x
AED -2x
Končatiny s poraneniami – 2x
Choking Charlie – 2x
Lekárničky – 4 x
Rukavice – 10 balíčkov
Dezinfekčný roztok – 2 litre
Gázové štvorce – 10 balíčkov
Dýchacie rúšky – 300 kusov
Deky - 2 x
Brayden – 2x
Resusci Junior – 1x
2. Noelle – pôrodnický simulátor s príslušenstvom (Pinnocchio a resuscitačný newborn)
– 1 x , pomôcky na odvedenie pôrodu:
plachty – 2x
uteráky – 4x
silikón, šnúry, igelitové sáčky, placenta, pupočná šnúra, pôrodnický balíček.
3. Gumová bábika bez elektroniky namočiteľná do vody 1 x,
Uteráky 2x, osuška 1x, lavór, teplomery rôznych typov.
4. Tréningové autoinjektory Epipen 5 x , originálny autoinjektor 1 x, fenistil alebo iný neškodný krém, pinzeta na vyťahovanie kliešťá, tlakomer, glukomer.
5. Maskovacia sada – 1 x
6. Dataprojektor – 1x
7. Predlžovacie elektrické káble -2x
8. Dispozičný notebook s inštalovanou tlačiarňou
9. Tlačiareň na spracovanie dokumentácie a administráciu kurzu prvej pomoci
10. Kancelársky papier mäkký – 2 balíky
11. Kancelársky papier diplomový – 1 balík

- 12. Reprodukory 1x
- 13. Propagačný materiál – 300 kusov
- 14. Kancelárske potreby (perá, ceruzky, nožnice, zošívacia, náboje do zošívacky, pečiatka...)

Spracovanie:

Mgr. Margita Vernarcová, vedúca strediska odbornej prípravy OS ZZS SR